

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ ТА ЇХ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ

А. І. БРИЗГАЛОВА, аспірантка*

**Національний університет біоресурсів і природокористування
України**

E-mail: bruzya91@mail.ru

Анотація. У статті досліджено сутність та правове регулювання заходів забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві, а також на підставі аналізу чинного законодавства та відповідних наукових поглядів стосовно тематики дослідження визначено поняття означених заходів, розроблено підходи до систематизації цих заходів, що повинні відповідати обраним нами критеріям.

Викладені в статті положення стосуються забезпечення прийняття судового рішення в адміністративному судочинстві, під яким зазвичай розуміють вжиття адміністративним судом чи його суддею всього передбаченого законом комплексу дій та засобів, які дозволяють прийняти справедливе та неупереджене рішення щодо конкретного публічно-правового спору, гарантують дотримання прав і свобод учасників та створюють можливості реального виконання такого судового рішення. Констатовано, що дослідження деяких аспектів забезпечення прийняття та виконання судових рішень та рішень інших суб'єктів щодо застосування правових норм здійснювалося і здійснюються юристами-науковцями та практиками, які спеціалізуються у різних галузях права.

Ключові слова: адміністративне судочинство, судове рішення, забезпечення прийняття судового рішення, заходи забезпечення.

Актуальність дослідження полягає у тому, що до кола наукових інтересів стосовно юридичної природи судового рішення, законодавчого регулювання його формального виразу та наслідків, а також процесу його прийняття, входять і проблемні питання забезпечення прийняття рішень в адміністративному судочинстві України та створення і функціонування системи заходів такого забезпечення. Проведене нами дослідження свідчить про недостатню науково-теоретичну розробленість поняття заходів забезпечення прийняття судових рішень в цілому та в

* Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор В. В. Ладиченко

процесі адміністративного судочинства зокрема, слабке, на нашу думку, теоретичне обґрунтування схожих рис та відмінностей між такими поняттями, як «заходи» та «організаційно-правові засади» забезпечення прийняття рішень суддями адміністративних судів, не розроблено чітких критеріїв систематизації таких заходів, а тому відсутні більш-менш досконалі їх системи. Ми також бачимо актуальність вказаних проблемних питань як для практики здійснення адміністративного судочинства, так і для теоретичної правової науки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про те, що в монографіях, підручниках, навчальних посібниках та наукових статтях приділяється увага елементам широкого поняття «судових рішень в адміністративному судочинстві». Наприклад, у навчальному посібнику «Адміністративне процесуальне право України» Е. Ф. Демський вдало визначає поняття та зміст таких рішень, підкреслює необхідність їх законності й обґрунтованості, роз'яснює законодавчі положення стосовно процедури їх прийняття з урахуванням специфіки стадій [1, с. 326–333], але про заходи забезпечення судових рішень у цій праці згадується лише при висвітленні способів забезпечення законності та обґрунтованості судових рішень при їх перегляді [1, с. 326–333]. Також близькими до теми, яку ми обрали для дослідження, є матеріали наукових статей І. В. Діордіці [2], В. О. Єльцова [3], О. В. Константий [4], В. Ю. Мащука [5], В. А. Сьоміної [6] та інших. Але в них висвітлюються або забезпечення позову, або заходи захисту, або лише інформаційне забезпечення в адміністративному судочинстві. Вищевказане виглядає цілком логічним в аспекті наукових інтересів шановних авторів і вимог до обсягу наукових праць. Водночас викладене зміцнює нашу впевненість у необхідності більш детального дослідження конкретної проблеми, що обрана нами для детального вивчення.

Метою дослідження є сприяння у формуванні однотипного ставлення до заходів забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві науковців та практиків насамперед з метою оптимального застосування законодавчих положень як при здійсненні правосуддя, так і у науково-теоретичних розробках з означеної тематики, а також досягнення найбільш широкого урахування результатів практичної та наукової діяльності в удосконаленні чинного законодавства та відомчих нормативів, які регулюють відносини, що виникають в процесі забезпечення прийняття рішень адміністративними суддями.

Виклад основного матеріалу. Закріплені у чинному законодавстві України положення, що регламентують поняття судових рішень, вимоги, яким вони повинні відповідати, форми таких рішень і суб'єктів їх прийняття вже тривалий час є предметом теоретичних досліджень науковців, що представляють різні галузі права. Результати таких досліджень впливали і на удосконалення законодавства, і на розробку відомчих нормативних актів (постанов Пленуму Верховного суду України

та Вищих спеціалізованих судів України). Більш вузькі питання, а саме: прийняття судових рішень, забезпечення їх прийняття, а також визначення та систематизація заходів забезпечення прийняття рішень суддями в адміністративному судочинстві, на жаль, висвітлювались лише фрагментарно.

У нормах чинного законодавства, у навчальній літературі та наукових джерелах можна побачити застосування таких термінів, як «заходи забезпечення», «забезпечувальні заходи», «заходи, що гарантують» ... рішення чи виконання чогось. При цьому ці терміни можуть застосовуватись і щодо судочинства в цілому (в такому випадку їх зміст може зростати до змісту та важливості принципів), і стосовно прийняття різних за значенням та обсягом судових рішень, і у процесі доказування, і при вирішенні позову чи при розгляді публічно-правового спору та в інших контекстах (ст. 73 КАСУ «Забезпечення доказів», ст. 74 КАСУ «Способи забезпечення доказів», ст. 117 КАСУ «Забезпечення адміністративного позову», ст. 118 КАСУ «Порядок забезпечення адміністративного позову» та інші) [7].

Але перед тим, як аналізувати поняття «заходи забезпечення» чи «система заходів забезпечення» прийняття судових рішень, на наш погляд, виникає необхідність більш детально дослідити поняття «забезпечення».

Великий тлумачний словник сучасної української мови вкладає у слово «забезпечувати» такі значення: 1) постачаючи щось у достатній кількості, задовольняти кого-, що-небудь у якихось потребах; надавати кому-небудь достатні матеріальні засоби для існування; 2) створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось; 3) захищати, охороняти кого-, що-небудь від небезпеки [8].

За своїм сенсом всі ці визначення більшою чи меншою мірою стосуються забезпечення прийняття судового рішення в адміністративному судочинстві, під яким зазвичай розуміють вжиття адміністративним судом чи його суддею всього передбаченого законом комплексу дій та засобів, які дозволяють прийняти справедливе та неупереджене рішення з конкретного публічно-правового спору, гарантують дотримання прав і свобод учасників та створюють можливості реального виконання такого судового рішення.

Дослідження деяких аспектів забезпечення прийняття та виконання судових рішень, а також рішень інших суб'єктів застосування правових норм здійснювалося і здійснюється юристами-науковцями та практиками, які спеціалізуються у різних галузях права.

З нашої точки зору, прийняття процесуальних рішень найбільш дослідженим у науково-теоретичному плані виглядає у теорії кримінального процесу. При цьому висвітлюються законодавчі, теоретичні, управлінські, психологічні аспекти як прийняття рішень, так і забезпечення їх прийняття. Широти дослідженню додає специфічне для цієї процесуальної галузі права коло суб'єктів прийняття рішень – не

тільки судді, а й слідчі, прокурори. Різним спектром цієї проблеми присвячені, наприклад, праці С. С. Алексєєва, В. М. Горшенева, Ю. М. Groшевого, А. Я. Дубинського, В. С. Зеленецького, І. О. Ієрусалімова, Л. М. Карнєєвої, О. М. Ларіна, О. Р. Михайленка, В. Т. Маляренка, М. М. Міхєєнка, О. І. Чучукало та ін, у яких містяться розробки, присвячені заходам забезпечення провадження, що включають як безпосередньо законодавчі заходи, так і заходи інформаційного, організаційно-процедурного, криміналістичного та інших видів забезпечення.

Стали предметом наукових розробок питання забезпечення прийняття судових рішень у цивільному і господарському процесах (А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, А. А. Грабовський, М. А. Гурвіч, Л. Н. Завадська, П. П. Заворотько, В. І. Тertiшніков, М. І. Ткачов, В. Ф. Усенко, Г. В. Фазікош, М. Й. Штефан та ін.).

Забезпечення провадження регламентується і нормами законодавства України про відповідальність за адміністративні правопорушення. Глава 20 КпАП України встановлює систему заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. І хоча суб'єктами прийняття рішень у цих провадженнях є не тільки судді, а й визначені законом органи та посадові особи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, при прийнятті цих рішень вони керуються не тільки загально-процедурними нормами та нормами, що містяться у главі 18 КпАП України, а й обов'язково враховують законодавчі положення, що спеціально спрямовані на забезпечення провадження.

Викладене вище дає змогу робити висновок, що термін «забезпечення» досить широко застосовується в законодавчих положеннях різних галузей права України. У більшості випадків його можна побачити у таких словосполученнях, як «забезпечення провадження», «забезпечення доказування», «забезпечення судового розгляду та апеляційного оскарження» та інших. У адміністративному судочинстві теж є, наприклад, словосполучення «забезпечення позову», зміст якого врегульований у ст. 117 КАС України. Однак будь-який із наведених видів забезпечення у процесі його реалізації передбачає наявність процесуальних рішень. Ці рішення, у свою чергу, ґрунтуються на такій правовій базі, як законодавча регламентація, що супроводжується обов'язковим врахуванням наявності цілого комплексу забезпечувальних заходів, які також безпосередньо або опосередковано врегульовані чинним законодавством.

Ми робимо спробу дослідити забезпечення прийняття рішень в адміністративному судочинстві. Стаття 159 КАС України у частині 1 висуває до судового рішення дві обов'язкові вимоги: судові рішення повинно бут законним і обґрунтованим.

Згідно з частиною 2 цієї статті, законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм

процесуального права. Обґрунтованість рішення обов'язково передбачає ухвалення його суддею на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні (ч. 3 ст. 159 КАС України).

На основі принципового методологічного положення стосовно єдності свідомості та діяльності, що, у свою чергу, базується на досягненнях психології, механізм прийняття процесуального рішення суддею повинен досліджуватися з урахуванням складного й суперечливого співвідношення між зовнішньою структурою адміністративно-процесуальної діяльності та внутрішньою структурою особистості судді. Аналогічно, на нашу думку, слід розглядати механізм прийняття рішення суддею.

При цьому зовнішню структуру його адміністративно-процесуальної діяльності становлять такі компоненти, як: 1) адміністративно-процесуальна норма; 2) адміністративно-процесуальна дія; 3) нормативні вимоги, що ставляться до означеного судового рішення. Внутрішню структуру особистості судді утворюють: 1) мотивація; 2) означена мета; 3) прийняття рішення. Саме перша (зовнішня) група компонентів, в основному, повинна забезпечувати вимогу про «законність» судового рішення, а друга (внутрішня) група належить до «обґрунтованості».

Необхідно чітко уявляти собі механізм формування рішення судді в адміністративній справі та вплив на нього системи заходів забезпечення його прийняття, щоб нейтралізувати загрози прояву суб'єктивних моментів і досягти в кожному конкретному випадку прийняття законних судових рішень, якій б об'єктивно впливали з фактичних обставин, що склалися у конкретній справі.

В юридичній літературі відзначається, що прийняття судових рішень являє собою складну систему взаємодіючих факторів об'єктивного та суб'єктивного характеру, в тому числі соціальних, ідеологічних, правових, соціально-психологічних, особистісних та інших. Ми в нашому дослідженні робимо спробу систематизувати заходи забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві. Здійснений нами аналіз законодавства, теоретичних правових джерел та праць юристів-адміністративістів дає змогу констатувати, що така систематизація також утворюється з урахуванням означених факторів.

У більшості випадків шановні автори глибоко та ґрунтовно висвітлюють «способи забезпечення» [1, с. 346–347], «організаційно-правові засоби забезпечення» [9, с. 197] стосовно законності та обґрунтованості [1, с. 346–347] судових рішень або режиму законності [9, с. 202], але, на жаль, комплексних досліджень системи заходів забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві поки що не зроблено.

Досить часто визначаючи якесь явище, застосовуються такі

терміни, як «комплекс» чи «система» якихось заходів, засобів, способів або засад, при цьому вони не називаються конкретно, вказується тільки їх характер. Наприклад, у кримінології під протидією корупції розуміється «система заходів політичного, правового, організаційно-управлінського, ідеологічного, соціально-психологічного та іншого характеру» [10]. Крім того, складність неоднозначного розуміння таких термінів та понять об'єктивно виникає внаслідок різних рівнів певних явищ та дій, суб'єктів їх вчинення, а також їх мети та наслідків.

Навіть великий тлумачний словник сучасної української мови, визначаючи поняття терміна «захід», називає «дію або засіб для досягнення чогось» [8], і відсутність конкретизації стає підґрунтям використання терміна «заходи» чи «захід» в переважній більшості випадків не окремо, а у словосполученнях – «заходи забезпечення...», «система заходів...», «заходи...» якогось «...характеру» і т.п.

Пріоритетним, на наш погляд, є розуміння заходу як певної дії. Використання терміна «діяння» буде неточно характеризувати поняття «захід», оскільки «діяння» передбачає наявність одного з двох компонентів – дії або бездіяльності, і нам важко уявити собі захід у вигляді бездіяльності. Навіть тоді, коли при застосуванні терміна «захід» мається на увазі принципове правове положення або правова засада, вона може розумітися і як діяльність, направлена на встановлення та правове закріплення правила поведінки, і як реалізація цієї засади у певній формі, що теж завжди буде активним проявом поведінки суб'єктів (діяльністю). Мабуть, саме тому, коли терміни «захід» і «правова засада» використовуються як синоніми, остання розглядається не як текст правової норми, а як комплекс дій, що пов'язані зі створенням та реалізацією законодавчо закріпленого правила поведінки, який в цілому може відповідати термінологічному визначенню «засіб для досягнення чогось» [8].

Виходячи з цього, при віднесенні до правових засад як заходів забезпечення прийняття судового рішення при здійсненні адміністративного судочинства, наприклад, про судове доручення (ст. 115 КАС України), враховуються як зовнішні компоненти адміністративно-процесуальної діяльності судді (текст статті, винесення відповідної ухвали, дотримання вимог про межі територіальної підсудності, короткого зазначення змісту справи та обставин, що належать з'ясуванню (п. 2 ст. 115 КАС України), так і внутрішні складові (мотивація та мета, потреба збирання доказів, обов'язковість і невідкладність виконання рішення).

Таким чином, під заходом забезпечення прийняття судового рішення ми розуміємо сукупність, що поєднує правила поведінки, які мають нормативно-правове закріплення або регламентуються іншими соціальними нормами (організаційними, управлінськими), і діяльність, що спрямована на реалізацію цих правил. Метою створення такої сукупності є виконання вимог законодавця до судових рішень, що приймаються в

процесі здійснення адміністративного судочинства.

Ми також намагалися дослідити систему заходів забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві України, і для досягнення позитивного результату вважаємо необхідним визначити критерії здійснення такої систематизації.

Оскільки під системою взагалі розуміється «сукупність яких-небудь елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою» або «порядок, зумовлений правильним, планомірним розташуванням і взаємним зв'язком частин чого-небудь», а в галузях права та управління ще додаються такі визначальні ознаки, як наявність «сукупності принципів, які є основою певного вчення», «будови, структури, що становить єдність закономірно розташованих та функціонуючих частин» і, що, на наш погляд, є дуже важливим, «сукупності способів, методів, прийомів здійснення чого-небудь» з'являється потреба у з'ясуванні спільних ознак та базових положень, що дають змогу побудувати систему заходів забезпечення прийняття рішень суддями адміністративних судів та структурувати її [8].

Усі ці заходи забезпечення прийняття рішень регулюються певними соціальними нормами, які також становлять певну систему, і одним з основних розподільчих критеріїв їх систематизації можна назвати визначення закріпленості норми. Така закріпленість може бути здійснена на рівні Конституції України, міжнародних правових норм, Законів України, Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, відомих нормативних актів та інших норм соціального регулювання.

На наш погляд, вказану класифікаційну ознаку можна покласти в основу систематизації заходів забезпечення прийняття судових рішень і розподілити її на такі елементи:

- Заходи загально-правового характеру, до яких, в свою чергу, можна віднести:

- 1) такі, що безпосередньо закріплені у Конституції України;
- 2) такі, що регулюються нормами міжнародного права, дія яких поширюється стосовно України;
- 3) заходи, що базуються на Законах України та указах Президента України.

Ця група, з нашої точки зору, більшістю юристів цілком виправдано називається заходами правового регулювання або правовими засадами прийняття судових рішень.

Але існує досить велика сукупність канонів та дій, що мають лише опосередкований зв'язок з правовими нормами або взагалі впливають на прийняття судових рішень, використовуючи правила поведінки, які функціонують в інших сферах суспільного життя. До них можна віднести:

- Заходи забезпечення прийняття судових рішень, що здійснюються відповідно до інших норм соціального регулювання, а саме такі, що:

- 1) ґрунтуються на положеннях відомих нормативних актів;
- 2) здійснюються на засадах загальнолюдських соціальних норм

моралі, корпоративних норм, норм-звичаїв.

Для визначення елементів системи заходів забезпечення прийняття судових рішень та для їх розташування в межах цієї системи можна також використати й інші критерії. Так, якщо в основу класифікації покласти ознаку обов'язковості заходів забезпечення, систему можна викласти наступним чином, поділивши її на дві групи:

1. Заходи, що є обов'язковими для їх виконання всіма суб'єктами. Ця група буде подібна до першої групи попередньої систематизації. Це пояснюється, насамперед, тим, що заходи, закріплені у правових нормах, кореспондують від них ознаки загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки, які встановлюються на державному, а, іноді, і на міждержавному рівні.

2. Заходи забезпечення прийняття рішень суддями адміністративних судів, що можуть застосовуватися залежно від низки додаткових обставин, від певних ситуацій, що складаються при вирішенні публічно-правових спорів, а також у зв'язку з наявністю великої кількості факторів, які формують та дають можливість реалізовувати світогляд, досвід та власний розсуд суддів. Застосування таких заходів не має чіткого законодавчого регулювання і не належить до загальнообов'язкових.

Узагальнюючи зміст викладеного матеріалу, ми робимо наступні **ВИСНОВКИ**:

- чинне законодавство не містить норм, які чітко встановлюють заходи забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві (а також у судочинстві України взагалі), а також норм, що регламентували б застосування та використання означених заходів;
- відсутня визначеність заходів забезпечення прийняття судових рішень у наукових працях юристів, що досліджують адміністративне судочинство та адміністративне процесуальне право.

Дослідивши загальні законодавчі засади та здійснивши аналіз базових теоретичних положень і термінів, ми зробили спробу визначити поняття заходів забезпечення прийняття судових рішень в адміністративному судочинстві, а також встановити допустимі критерії побудови систем означених заходів та здійснити групування їх за тими чи іншими характерними ознаками.

Сподіваємося, що наші здобутки будуть використані в законотворчій діяльності при розробці відомих нормативів, які спрямовані на вдосконалення процесу здійснення адміністративного судочинства, у науковій діяльності та навчальному процесі.

Список літератури

1. Демський Е. Ф. Адміністративне процесуальне право України : навч. посіб. / Е. Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
2. Діордіца І. В. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві України / І. В. Діордіца // Бюлетень Міністерства юстиції

України. – 2012. – № 3. – С. 55–61 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2012_3_10.

3. Єльцов В. О. Сутність інформаційного забезпечення діяльності судів / В. О. Єльцов // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 364–368 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.

4. Константий О. В. Види заходів захисту (відновлення) в адміністративному судочинстві / О. В. Константий // Вісник Вищої ради юстиції. – 2011. – № 2 (6). – С. 69–78.

5. Мащук В. Ю. Вдосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності апаратів судів загальної юрисдикції / В. Ю. Мащук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2014. – № 8. – С. 100–102. – (Серія «Юриспруденція»).

6. Сьоміна В. А. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві / В. А. Сьоміна // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол. : Ю. Г. Барабаш та ін. – Х. : Право, 2007. – Вип. 13 – С. 105–111.

7. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 6 липня 2005 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

8. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Т. 2 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lingvo.ua/uk/Interpret/ukru>.

9. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підруч. / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – С. 285.

10. Шевченко О. В. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупційній злочинності в Україні та її запобіганню : моногр. / О. В. Шевченко. – К. : Данор, 2013. – 586 с.

References

1. Dems'kyi, E. F. (2008). Administratyvne protsesual'ne pravo Ukrayiny: navch. posib [Administrative Procedural Law Ukraine]. Kyiv: Yurinkom Inter, 2008, 496.

2. Diorditsa, I. V. (2012). Zabezpechennya pozovu v administratyvnomu sudochynstvi [Providing administrative proceedings claim in Ukraine]. Byuleten' Ministerstva yustytysi Ukrayiny, 3, 55–61. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2012_3_10.

3. Yel'tsov, V. O. (2010). Sutnist' informatsiynoho zabezpechennya diyal'nosti sudiv [The essence of the information of courts]. Forum prava, 4, 364-368. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.

4. Konstantyy, O. V. (2011). Vydy zakhodiv zakhystu (vidnovlennya) v administratyvnomu sudochynstvi [Species protection measures (recovery) in the administrative proceedings]. Visnyk Vyshchoyi rady yustytysi, 2 (6), 69–78.

5. Mashchuk, V. Yu. (2014). Vdoskonalennya administratyvno-

pravovoho zabezpechennya diyal'nosti aparativ sudiv zahal'noyi yurysdyktsiyi [Improving the administrative and legal support activities of courts of general jurisdiction]. Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurysprudentsiya, 8, 100–102.

6. S'omina, V. A. (2007). Zabezpechennya pozovu v administratyvnomu sudochynstvi [Ensuring claim in administrative proceedings]. Derzhavne budivnytstvo ta mistseve samovryaduvannya: zbirnyk naukovykh prats. Kharkiv: Pravo, 13, 105–111.

7. Law of Ukraine of July 6, 2005 «Code of Administrative Procedure of Ukraine». Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

8. Velykyy tlumachnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyi movy [Great Dictionary of Modern Ukrainian]. Available at: <http://www.lingvo.ua/uk/Interpret/ukru>.

9. Kolpakov V. K., Kuz'menko, O. V. (2003). Administratyvne pravo Ukrayiny: pidruchnyk [Administrative Law Ukraine]. Kyiv: Yurinkom Inter, 285.

10. Shevchenko, O. V. (2013). Kryminal'no-pravovi ta kryminolohichni zasady protydyi koruptsiyniy zlochynnosti v Ukrayini ta yiyi zapobihannyu: monohrafiya [Criminal law and criminological principles of combating corruption in Ukraine crime and its prevention]. Kyiv: Danor, 586.

МЕРЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРИНЯТИЯ СУДЕБНЫХ РЕШЕНИЙ В АДМИНИСТРАТИВНОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ УКРАИНЫ И ИХ СИСТЕМАТИЗАЦИЯ

А. И. Брызгалова

***Аннотация.** В статье исследована сущность и правовое регулирование мер обеспечения принятия судебных решений в административном судопроизводстве, а также на основании анализа действующего законодательства и соответствующих научных взглядов относительно тематики исследования определено понятие указанных мер, разработаны подходы к их систематизации, которые должны соответствовать выбранным нами критериям.*

Изложенные в статье положения касаются обеспечения принятия судебного решения в административном судопроизводстве, под которым обычно понимают применение административным судом или его судьей всего предусмотренного законом комплекса мер и средств, которые позволяют принять справедливое и непредвзятое решение по конкретному публично-правовому спору, гарантирующее соблюдение прав и свобод участников и создают возможность реального выполнения такого судебного решения. Констатировано, что исследования некоторых аспектов обеспечения принятия и исполнения судебных решений, а также решений других субъектов применения правовых норм, осуществлялись и осуществляются юристами-учеными и практиками, которые специализируются в различных областях права.

Ключевые слова: административное судопроизводство,

судебное решение, обеспечение принятия судебного решения, меры обеспечения.

PROVIDING MEASURES OF JUDICIAL DECISIONS IN UKRAINIAN ADMINISTRATIVE JUDICATURE AND THEIR SYSTEMATIZATION

A. I. Bryzghalova

Abstract. *On the assumption of the results of substantial analysis of terminological, theoretical-legal and psychological aspects of the process for adoption of court decisions in the administrative proceeding, the attempt has been made to determine the basic typical features of this process; detected divergences and mutual connections between them have been demonstrated; the goal put before «adoption» of the court decision has been specified; and the difference between it and goal of registration including «writing» court decision has been shown.*

The logical connection and consequence, which appear between meaningfully initial and secondary constituents of the process of decision adoption, have been researched. The concept «adoption of court decision» in the administrative proceeding of Ukraine is provided. In the course of writing this article, the scientific legal advisors' developments, which represent the different branches of legal science, and also the conclusions of scientists, who research the administrative justice properly have been taken into account.

Keywords: *adoption of court decision, process of adoption of court decision, writing of court decision, administrative proceeding, administrative justice.*